

Tiedoksi merkittävät asiat

MH § 32

1) **Suomen Kuntaliiton ja Kainuun liiton maakuntatilaisuus** järjestetään ti 19.4. klo 10 alkaen, paikka avoin. Tilaisuuden jälkeen Kainuun kuntapäätäjät kokous.

2) Keski-Pohjanmaan liitto järjestää **Itä- ja Pohjois-Suomen huip-pukokouksen** Kokkolassa 30.-31.8.2016. Kokouksen ohjelmaa ollaan vielä valmistelemassa.

3) **Kainuun liiton perussopimus**

Kainuun kunnat ovat hyväksyneet viime vuoden loppuun mennessä Kainuun liitolle uuden perussopimuksen. Keskeisimmät muutokset ovat Vaalan eron vuoksi pienentyneet maakuntavaltuusto ja maakuntahallitus, raportointivelvollisuus taloudesta kunnille kolmannesvuosittain sekä säännökset alijäämän kattamisesta.

4) **Maakuntajohtajien opintomatka 20.-27.1.2016.**

Maakuntajohtajat tekivät vuosittaisen opintomatkinsa Yhdistyneisiin Arabiemiraatteihin (UAE), Abu Dhabiin ja Dubaihin 20.–27.1.2016. Matkakohteen valinnasta vastasi maakuntajohtajien tämänvuotinen puheenjohtaja Jari Parkkonen. Tiivis matkaohjelma tarjosi paljon tietoa, yhteystietoja ja tärkeitä linkkejä tietoon ja kontakteihin. Myös kulttuurierojen osalta matka oli erittäin opettavainen.

Matkaraportti on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 6

5) **Maakuntajohtajien kannanotto Tarastin selvitykseen:**

"Maakuntien itsehallinnosta on tehtävä aitoa

Tarastin selvitys luo hyvän pohjan itsehallintoalueita koskevan uudistuksen jatkovalmistelulle.

Maakuntien itsehallinnosta on kuitenkin tehtävä aitoa. Siihen kuuluu muun muassa mahdollisuus päättää itse tarkoituksenmukaisesta organisoitumisesta sekä tehtävien delegoinnista maakunnan sisällä. Tältä osin maakunnan viraston suhdetta luottamushenkilöpäätöksentekoon on vielä arvioitava tarkemmin. Maakuntien luottamushenkilöpäätöksenteko ja virastojen päätöksenteko eivät voi erkaantua toisistaan.

Samoin aitoon itsehallintoon kuuluu laaja mahdollisuus sopia tehtävien hoitamisesta maakuntien kesken sekä maakuntien sisällä etenkin suhteessa kuntiin. Maakuntien ja kuntien kesken syntyy runsaasti rajapintoja niin palvelujen tuotannossa kuin tukipalvelujen järjestämisessä. Näiden osalta tarkemmasta työnjaosta ja tehtävien rahoitukseen liittyvistä asioista on voitava sopia joustavasti maakuntien ja kuntien kesken.

Maakuntien ohjauksen on oltava sopimuksellisuuteen perustuvaa ja strategista. Maakuntien toimiala on määriteltävä niin, että se antaa aluetasolle laajan mahdollisuuden elinvoiman vahvistamiseen ja muiden tehtävien tarkoituksenmukaiseen hoitamiseen. Tulopohjan kehittämisen tulee olla vahvasti kunkin itsehallintoalueen omassa intressissä ja siksi alueen ja elinkeinojen kehittämistehtävät ovat keskeinen osa itsehallintoalueen kokonaisuutta.

Maakuntien tehtäviä arvioitava jatkovalmistelussa etenkin ympäristö- ja liikenneasioiden osalta

Maakunnille ehdotettavat tehtävät ovat pääsääntöisesti perusteltuja ja itsehallintoon sopivia. Maakuntien itsehallinto tuo lisäarvoa ennen kaikkea sellaisissa tehtäväkokonaisuuksissa, joissa on tarkoituksenmukaisuusharkintaa ja joissa eri alueiden erilaiset olosuhteet ja strategiset valinnat vaikuttavat päätösten sisältöön viime kädessä maakunnasta kansanvaltaisesti valittujen luottamushenkilöiden kautta.

Työjaon onnistuminen kunnan, maakunnan ja valtion kesken erityisesti elinkeinopolitiikassa, työllisyyden hoidossa sekä ympäristöhallinnossa on esityksessä jossain määrin epäselvää. Kunnille on syytä tarjota jatkossakin oikeat ja aidot työvälineet elinvoimaisuuden kehittämiseen paikallisesti. Työllisyyden hoito on keskeinen osa kuntien elinvoimapolitiikkaa. Kuntien tehtävät ovat edelleen esitetyssä mallisakin laajemmat kuin missään muussa länsimaalaisessa demokratiassa.

Tehtävissä, jotka on resurssien käytön tai niiden luonteen vuoksi tarkoituksenmukaista hoitaa yhtä maakuntaa laajemmalla alueella, maakuntien tulisi voida ensisijaisesti sopia tästä. Tehtävien keskittämisistä säättäminen lainsäädännöllä puhumattakaan isäntä-renki –maakuntien nimeämisestä keskushallinnon toimesta ei sovellu itsehallinnon periaatteisiin.

Ympäristöllisten lupa- ja valvontatehtävien osalta lähtökohtana tulisi olla, että ne kootaan maakunnille eivätkä ne jää valtion aluehallinnon tehtäviksi. Kun kunnilla jo on ja on jatkossakin näitä tehtäviä vastuullaan, ei mitään tehtävien luonteeseen liittyvää estettä niiden koaamiseksi maakuntiin pitäisi olla.

Selvityshenkilön ehdottama alueidenkäytön ohjauksen tehtävien koaminen maakunnille ELY-keskuksilta ja maakunnan liitoilta on erittäin perusteltua.

Liikennehallinnon tehtävistä Tarasti ei tee esitystä. Ne ovat alueiden kannalta tärkeä kokonaisuus, jota on tarpeen linjata nopeasti. Maakunnille sopii luontevasti vahva rooli muun muassa liikennejärjestelmäsuunnittelussa, jonka tulee ohjata liikennehankkeiden rahoittamista, ja joukkoliikenteen järjestämisessä.

Aluekehittämisen kannalta on ensiarvioisen tärkeää, että rakennerrahasto-ohjelmien ja maaseutuohjelman toteuttaminen kootaan nyt kokonaisuudessaan maakunnille. Tällöin myös eri ohjelmia voidaan käyttää integroidusti maakuntaohjelmien ja muiden tavoitteiden saavuttamiseen. Myös näitä asioita hoitavan henkilöstön käyttö tehostuu, kun maakunnan liittojen ja ELY-keskusten voimavarat yhdistetään. Lähtökohtaisesti jokaisen maakunnan tulisi voida tehdä näissä asioissa aluettaan koskevat päätökset. Samaan kokonaisuuteen kytkeytyy elinkeinojen kehittämisen ja yritysrahoituksen ELY-keskuksilta koottavat tehtävät.

Pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuu tulisi olla maakunnilla. Ne kytkeytyvät myös soteen, jonka järjestämisvastuu on niin ikään maakunnilla.

Maakunnat mukaan valmisteluun

Maakunnan liitot ovat mielellään asiantuntemuksellaan ja työpanoksellaan mukana uudistuksen jatkovalmistelussa. Toivomme, että maakuntien edustus otetaan mukaan jatkovalmistelua tekevään työryhmään. Samoin olemme valmiita kantamaan uudistuksen valmisteluvastuuta maakunnissa.

On myös tärkeää, että sote- ja aluehallintouudista valmistellaan rinnakkain, koska ne molemmat tulevat samojen itsehallinnollisten maakuntien vastuulle.

Maakuntajohtajien puolesta 5.2.2016; pj. Jari Parkkonen, vpj. Jukka Ylikarjula"

6) Itä-Suomen energiatilasto 2014

Itä-Suomessa puolet käytetystä energiasta on peräisin puusta. Uusiutuvien energialähteiden käyttö on Itä-Suomessa lähes kaksi kertaa suurempaa kuin keskimäärin Suomessa. Energian tuotanto on Itä-Suomessa edennyt vihreämpään suuntaan. Myös tulevaisuus näyttää valoisalta, mikä rohkaisee myös alan elinkeinoelämää tarttu-

maan uusiin haasteisiin uusiutuvan energian parissa.

Vuonna 2014 Itä-Suomi tuotti uusiutuvilla polttoaineilla 62 prosenttia kaikesta käyttämästään energiasta. Uusiutuvien polttoaineiden käyttö näytti vakiintuneen Itä-Suomen maakunnissa tälle tasolle. Pientä nousua tapahtui Etelä- ja Pohjois-Savossa sekä Kainuussa. Vuodesta 2008 vuoteen 2014 mennessä uusiutuvien polttoaineiden käyttö on kasvanut Itä-Suomessa peräti 2600 gigawattituntia. Esimerkiksi hankkeena ilmaistuna tämä tarkoittaisi vuosittain 17 000 täysrekallista metsähaketta ja rahassa 65 miljoonaa euroa.

Polttoaineista lämmitysöljyn käyttö on supistunut vuodesta 2012 noin 15 prosenttia ja sama suuntaus näyttäisi jatkuvan. Eteenkin raskaan polttoöljyn on vaikeutunut päästörajoitusten takia. Myös polttoturpeen käytössä on tapahtunut edellisestä tarkastelusta laskua. Puuenergian käyttö nousi noin 600 GWh vuoden 2012 tilanteesta. Hiilen käyttö oli enää puoli prosenttia primäärienergian kulutuksesta Itä-Suomessa.

Tiedot käyvät ilmi juuri julkaistusta Itä-Suomen energiatilastointi 2014 -raportista, joka on tehty osana Itä-Suomen bioenergiaohjelman Isbeo 2020 seurantaa. Uusiutuva energia tarkoittaa puu-, aurinko-, vesi- ja tuulienergiaa sekä maalämpöä. Uusiutuva energia ei lisää ilmakehän hiilidioksidikuormaa toisin kuin esimerkiksi öljyn ja hiilen käyttö.

Itä-Suomen energiatilastointi 2014-raportin laskelmat pohjautuvat ns. primäärienergiälukuihin. Energian tuottaminen ja siirto paikasta toiseen synnyttää aina energiahävikkiä. Primäärienergiälaskelmissa tuota hävikkiä ei ole otettu huomioon.

Lisätietoja

aluekehitysasiantuntija Jouni Ponnikas, Kainuun liitto, puh. 040 574 0804, www.isbeo2020.fi/

Erillisliite nro: 7

7) Kainuun ELY-keskuksen YVA-kuulutus 15.2.2016:

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ilmoittaa *St1 Biofuels Oy:n Kajaanin Cellunolix® -hankkeen* ympäristövaikutusten arviointiohjelman vireilläolosta. ELYkeskus on hankkeessa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) mukainen yhteysviranomainen. Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma ympäristövaikutusten arvioinnissa tarvittavista selvityksistä ja arviointimenettelyn järjestämisestä.

St1 Biofuels Oy suunnittelee Kajaanin Renforsin rantaan jo rakenteil-

la olevaa bioetanolitehdasta suurempaa laitosta. Loppuvuodesta 2016 valmistuvassa bioetanolitehtaassa on tarkoitus tuottaa etanolia kymmenen miljoonaa litraa vuodessa. St1 Biofuels Oy suunnittelee tuotannon laajentamista ja uuden, 50 miljoonaa litraa etanolia vuodessa valmistavan tehtaan rakentamista samalle alueelle. Laajennushankkeesta on käynnistetty ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA).

St1 Biofuels Oy:n suunnitelmissa on toimittaa SOK:n ja St1:n omistamalle North European BioTech Oy:lle (NEB) parhaillaan Kajaaniin rakennettavaa bioetanolitehdasta suurempi laitos. Sen tuotantokapasiteetti on tarkoitus vuokrata öljy- ja biotuotteiden tukku-kauppaa harjoittavalle North European Oil Trade Oy:lle (NEOT).

Arvioitavat vaihtoehdot

YVA-menettelyssä tarkastellaan kolmea hankkeen toteuttamisvaihtoehtoa:

Vaihtoehto 0 (VE 0): bioetanolin tuotanto nykyisen ympäristöluvan mukaisessa laajuudessa. Tuotetaan sahanpurusta bioetanolia 10 miljoonaa litraa vuodessa.

Vaihtoehto 1 (VE 1): raaka-aineiden ja tuotteiden varastointikapasiteetin kasvattaminen. Vaihtoehdossa hankitaan suurempia säiliöitä ja kasvatetaan kuljetuskokoja.

Vaihtoehto 2 (VE 2): Tuotannon kasvattaminen rakentamalla uusi, 50 miljoonaa litraa bioetanolia vuodessa tuottava laitos Renforsin Rantaan. Raaka-aineina käytetään sahanpurua, haketta ja kierrätyspuuta. Bioetanolia valmistetaan VE 0 -vaihtoehdon tavoin hydrolyysillä, fermentoimalla ja tislamalla. Hiiva ja entsyymit ovat apuaineita. Etanolin tislauksessa syntyvän rankin käsittelyyn on esitetty kaksi alavaihtoehtoa. Prosessissa syntyy sivutuotteina ligniiniä, puuvinassia, tärpähtiä, furfuraalia ja biokaasua, joita toimitetaan hyödynnettäviksi.

Arviointiohjelma nähtävillä

Arviointiohjelma on nähtävillä mielipiteiden ja lausuntojen esittämistä varten 17.2. - 21.3.2016 seuraavissa paikoissa Kajaanissa:
Kainuun ELY-keskus, Kalliokatu 4
Kajaanin kaupungintalo, Pohjolankatu 13
Kajaanin kaupunginkirjasto, Seminaarinkatu 15
sekä internetissä <http://www.ymparisto.fi/kajaanicellunolixYVA>.

Arviointiohjelmasta voi esittää mielipiteitä ja antaa lausuntoja kirjallisesti toimittamalla ne Kainuun ELY-keskukseen 21.3.2016 mennessä.

sä sähköpostitse kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi tai postitse:
Kainuun ELY-keskus, PL 115, 87101 Kajaani, käyntiosoite Kalliokatu
4.

Kainuun ELY-keskus yhteysviranomaisena antaa kuulemisen jälkeen oman lausunnon arviointiohjelmasta hankkeesta vastaavalle. Lausunnossa esitetään samalla yhteenveto annetuista muista lausunnoista ja mielipiteistä. Lausunto julkaistaan internetissä ja pidetään nähtävänä edellä mainituissa paikoissa.

Yleisötilaisuus

Hankkeen yleisötilaisuus pidetään ke 2.3.2016 klo 18 alkaen Kajaanin kaupunginkirjastolla (Seminaarinkatu 15). Tilaisuus on kaikille avoin.

Lisätietoja

Hankkeesta: St1 Biofuels Oy, toimitusjohtaja Mika Aho, 050 5002 072, etunimi.sukunimi@st1.fi.

YVA-menettelystä: Kainuun ELY-keskus, ylitarkastaja Tatu Turunen, puh. 0295 023 892, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi."

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, p. 044 7100 866 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.
